

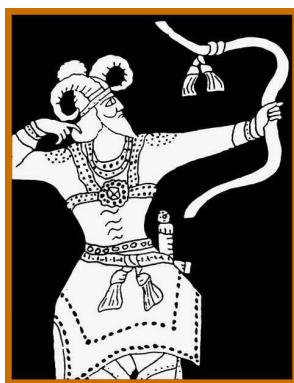

آثار باستانی و ارزش های تاریخی

جشن تیرگان

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۱۳ تیر ۱۳۹۲ ۳۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

(۱۳ تیر) این روز که یکی از بزرگترین جشن های ایران باستان می باشد پیشتر در ستایش ستاره «تیشتر» می باشد که به ستاره ی باران شهره است و از درخشان ترین ستاره های آسمان است که در نیمه دوم سال دیده می شود . اما برای این روز مناسبت دیگری بیان شده و آن اوج رشادت و از جان گذشتگی و میهن پرستی ایرانیان را به نمایش می گذارد و آن رزمنامه آرش کمانگیر است . داستان از این قرار است که میان ایرانیان و تورانیان نبردی سخت در می گیرد و ایرانیان شکست سهمگینی می خورند و شاه توران که افراسیاب نام داشت پس از شکست بر من

(۱۳ تیر) این روز که یکی از بزرگترین جشن های ایران باستان می باشد پیشتر در ستایش ستاره «تیشتر» می باشد که به ستاره ی باران شهره است و از درخشان ترین ستاره های آسمان است که در نیمه دوم سال دیده می شود .

اما برای این روز مناسبت دیگری بیان شده و آن اوج رشادت و از جان گذشتگی و میهن پرستی ایرانیان را به نمایش می گذارد و آن رزمنامه آرش کمانگیر است . داستان از این قرار است که میان ایرانیان و تورانیان نبردی سخت در می گیرد و ایرانیان شکست سهمگینی می خورند و شاه توران که افراسیاب نام داشت پس از شکست بر منوچهر هر دو خواستند تا مرز میان دو کشور مشخص گردد ، شاه پیروز یعنی افراسیاب که سرمست و مغرور گشته بود برای خواری ایرانیان گفت که يك نفر از ایران بر فراز کوهی رود و با پرتاب تیر از چله کمان مرز دو کشور را معین کند یعنی هر کجا که تیر به زمین آید آنجا را مرز میان دو سرزمین قرار دهند .

...

ایرانیان که سرخورده از این شکست بودند کسی را یارای این نبود که با پرتاب تیری ننگی برای این سرزمین بیافریند چرا که می دانستند تیر کمان نمی تواند چندان جایی دوری برود ، در این هنگام آرش که مردی نجیب و دانا و دین دار بود آمد و تیر و کمانی برداشت و بر بالای کوه رفت تا مرز کشورش را نشان دهد . در این هنگام آرش برهنه شد بدن خویش را به باشندگان نشان داد و گفت : ای پادشاه و ای مردم ، به بدنم خوب بنگیرد، مرا نه جایی زخم و بیماری نیست اما خوب می دانم که پس از انداختن تیر بدنم پاره پاره شده و فدای میهن خواهم گردید . آرش با مهر به بزرگی و شکوه میهن ، با همه توان ، روان و جان خود ، تیر را رها کرد و در کنار جیحون فرود آمد و مرز میان دو کشور شد . بر اثر فشار این کار آرش پس از پیروزی ، سوخت ، خاکستر شد و جان به جان آفرین تسلیم کرد . و سال ها و دهه ها و قرن ها مردم از این روز سخن می گفتند و افسانه ی تیر بر دهانها افتاد .

این رزمنامه غرور آمیز نشانه ای از بزرگی روان و سرشت ایرانی است .

امروزه در این روز مردم به این جشن ، آبریزان نیزمی گویند که با ریختن آب بر روی همدیگر به شادی و پایکوبی می پردازند .

تورا ای سرزمین خون و آتش می پرستم

تورا ای یادگار پاک آرش می پرستم

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «جشن تیرگان»، پارسیان دژ، ۱۳۹۲.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1292/pdf/5055-جشن-تیرگان.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵